

Strategia współpracy systemowej instytucji publicznych Kraju Morawskośląskiego, Województw Śląskiego i Opolskiego na lata 2010 do 2020

1. posiedzenie grupy roboczej Energetyka, środowisko naturalne

Protokół

Data posiedzenia: 28 lipca 2011

Miejsce posiedzenia: Kraj Morawskośląski – Urząd Krajski, ul. 28. října 117, Ostrawa, sala posiedzeń nr F526

Program posiedzenia:

1. Wstęp, przedstawienie projektu
2. Przedstawienie prezentacji części analitycznej – analiza SWOT, kluczowe ustalenia
3. Dyskusja na temat prezentacji części analitycznej – uwagi uzupełnienia

Przerwa

4. Propozycje podjęcia konkretnych środków i projektów
5. Dyskusja, zakończenie

Uczestnicy posiedzenia:

Nazwisko	Organizacja
Pan Artur Ślimak	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
Wojciech Główkowski	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Mariusz Świąder	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Inż. Jan Poledník	Morawskośląski Klaster Energetyczny
Inż. Milan Machač	Kraj Morawskośląski – Urząd Krajski

Nazwisko	Organizacja
Inż. Marek Bruščík	Kraj Morawskośląski – Urząd Krajski
Franciszek Ślądceczek	Instytut ICI MB Opole
Ewa Głodek	Instytut ICI MB Opole
Bartłomiej Świderek	PNT Euro-centrum Katowice
Bogdan Kasperek	SRiWR „Olza” - Euroregion Śląsk Cieszyński
Zdzisław Stefaniak	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
Artur Ochojski	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Przebieg posiedzenia:

1. Wstęp do posiedzenia, przedstawienie projektu

Projekt przedstawiła i wstęp poprowadziła Bc. Petra Koláčková.

2. Przedstawienie prezentacji części analitycznej - analiza SWOT, kluczowe ustalenia

3. Dyskusja na temat części analitycznej – uwagi, uzupełnienia

Uwagi na temat kluczowych twierdzeń w obszarze ENERGETYKA:

- Wysokie wymagania energetyczne produkcji w stosunku do struktury ekonomicznej omawianych regionów, przede wszystkim Województwa Śląskiego i Kraju Morawskośląskiego
- Podmioty znajdujące się w omawianych regionach należą do największych europejskich producentów węgla kamiennego
- Potencjał wykorzystania energetycznego kopalń gazowych oraz ewentualnie także energii geotermalnej
- Potencjalne obszary, w których mogłoby dojść do wymiany doświadczeń to obszar oszczędności energetycznych w budynkach użyteczności publicznej oraz domach mieszkalnych
- Ważnym tematem, w którym pożądana jest koordynacja działań, jest przygotowywany projekt Krajowego Zintegrowanego Centrum Likwidacji Odpadów, łączący się także z obszarem energetyki
 - *Dyskusja*
 - *Spalarnia odpadów Karviné (lokalizacja byłej kopalni Barbora) znajduje się w fazie decyzji dotyczących planowania przestrzennego, rozpoczęcie funkcjonowania planowane jest na rok 2015, spalarnia będzie w stanie przyjąć 190kT odpadów komunalnych.*
 - *Odpady będą zwożone z Ostrawy, Karviné, Frýdka-Místku, Opawy, Horní Suché i okolicy (odległość dowozu 30 – 35 km).*
 - *Oferuje się współpracę ze stroną Polską. Obecnie w Polsce ulega zmianie prawodawstwo dotyczące odpadów komunalnych. Odpady komunalne przekazane zostaną do majątku gmin (ustawa została już podpisana przez Prezydenta RP). Polskie prawo będzie więc w tym punkcie kompatybilne z*

czeskim, tzn. będzie możliwe zawieranie przez samorządy umów transgranicznych.

- Kraj Morawskośląski liczy się z poglądami obywateli oraz UE, że energetyczne wykorzystanie spalarni nie może być priorytetem, priorytetem jest nie produkowanie odpadów. Równolegle do projektu spalarni realizowane są także projekty dotyczące gospodarki odpadami (segregacja odpadów itp.). Warunkiem spalania odpadów jest: nie można spalać więcej niż 50% odpadów komunalnych.
- Słowo „LIKWIDACJA” w nazwie Krajskiego Zintegrowanego Centrum Likwidacji Odpadów powinno zostać zamienione na „WYKORZYSTANIE”.
- Pytanie: Co się będzie działo z odpadami podlegającymi rozkładowi biologicznemu? – Do spalarni nie dostaną się wszystkie odpady, jak papier, szkło, plastiki, odpady biologiczne poddające się rozkładowi. Miasto Ostrawa wprowadziło tzw. szare kontenery, które są do dyspozycji mieszkańców i służą do segregacji odpadów biologicznych poddających się rozkładowi. W związku z tym w Ostrawie powstała nowa kompostownia. Kompostownia znajduje się na wysypisku i wykorzystuje się ją do rekultywacji. W Opolu na osiedlach również stoją tzw. szare kontenery.
- Kraj Morawskośląski posiada opracowany Plan gospodarki odpadami pozostający w zgodzie z prawodawstwem UE i RCZ, w którym ustalone są procenty ilości odpadów, które muszą być segregowane. Właścicielem odpadów komunalnych w RCZ jest gmina, tzn., że sposób gospodarowania nimi leży w gestii gminy. Kraj wydaje pozwolenia na realizację obiektów gospodarowania odpadami i ustala dla nich wymogi, ale nie może nakazać gminie dowozu odpadów do wybranej jednostki. Napływ odpadów do nowego Krajskiego Zintegrowanego Centrum Likwidacji Odpadów zapewnia umowa między 5 miastami, które stworzyły spółkę akcyjną, której członkami jest tych pięć miast oraz Kraj Morawskośląski. Ta spółka akcyjna jest Krajskiego Zintegrowanego Centrum Likwidacji Odpadów.
- Wysoki potencjał wykorzystywania biomasy do produkcji energii elektrycznej, **cieplnej i ciepłej wody użytkowej**
 - Dyskusja:
 - Na Śląsku biomasę wykorzystuje się do spalania oraz lokalnej energetyki. Biomasa dowożona jest nawet z odległych krajów.
 - Problemem jest spalanie dobrej jakości drewna, które powinno być wykorzystywane inaczej.
 - Powinno wykorzystywać się biomasę odpadową.
- Niski potencjał wykorzystywania energii wiatrowej, za wyjątkiem Województwa Opolskiego
 - Dyskusja:
 - W Opolu funkcjonują tylko 2 małe elektrownie wiatrowe o mocy 900 kW.
 - KMS nie posiada warunków ani dużego zainteresowania budowaniem takich elektrowni, z punktu widzenia charakteru krajobrazu.
- Brak form współpracy inicjatyw klastrowych zlokalizowanych w Województwie Śląskim z „klastrami energetycznymi: z Kraju Morawskośląskiego (Envicrack, Moravskoslezský Energetický Klastř) i w Województwie Opolskim (klastery „Ekoenergia Opolszczyzny“)

- *Brak regionalnych koncepcji energetycznych w województwach polskich, możliwość wykorzystania doświadczeń z opracowywania Regionalnej koncepcji energetycznej Kraju Morawskośląskiego – uzupełnić ten punkt*
- *Potrzeba rozwiązania problemu ekologicznej komunikacji, szczególnie w większych aglomeracjach miejskich o pogorszonej jakości powietrza – uzupełnić ten punkt*
- Konieczność wymiany doświadczeń *z realizacji energooszczędnych projektów PPP wykorzystywania odnawialnych źródeł energii*

Uwagi do kluczowych twierdzeń w obszarze ŚRODOWISKO NATURALNE:

- Zła jakość powietrza spowodowana działaniem dużych przedsiębiorstw, ogrzewaniem lokalnym i transportem jako najważniejszy problem społeczny regionów partnerskich w obszarze środowiska naturalnego
- Niezbędność współpracy instytucji z regionów partnerskich w celu jednolitego postępowania w ustalaniu restrykcyjnych wymogów ekologicznych oraz funkcjonowania najważniejszych jednostek zanieczyszczających powietrze
- Plan opracowania wspólnego programu ochrony atmosfery
- Istnienie wspólnych działań przy sprawdzaniu udziału poszczególnych źródeł zanieczyszczeń powietrza – niezbędnym warunkiem do identyfikacji i realizacji efektywnych środków rozwiązujących sytuację jakości powietrza

Przerwa

4. Propozycje środków i konkretnych projektów

Zaproponowano następujące projekty:

1. Program zarządzania jakością powietrza w KMŚ, Województwie Śląskim i Opolskim – szukanie partnerów do tego programu.
 - KMŚ z Województwem Śląskim pracuje nad tzw. Wspólną strategią rozwiązania problemu jakości powietrza w kraju Morawskośląskim i Województwie Śląskim. Województwo Opolskie jest także potencjalnie zainteresowane w braniu udziału w tym programie / strategii.
2. Program wymiany doświadczeń w obszarze gospodarki odpadami
 - Stworzenie wspólnej koncepcji / strategii energetycznej. W Polsce nie istnieje program energetyczny, istnieje koncepcja opracowania programu dla Województwa Śląskiego. Jeśli to będzie możliwe z Województwem Opolskim, KMŚ i Krajem Żylińskim Krajem, jeśli będzie można uzyskać pieniądze z tego programu, jednym z efektów programu będzie powiązanie energetyki z ochroną powietrza. KMŚ posiada opracowaną regionalną koncepcję energetyczną, która mogłaby być rozszerzona na większy teren (PL). Program ochrony powietrza nie powinien jednak być rozszerzany na dalsze tereny.
 - Wymiana doświadczeń w obszarze energetyki i gospodarki odpadami (seminaria, grupy robocze, wzajemne delegacje itp.)
3. Współpraca klastrów energetycznych – Standaryzacja usług w zakresie energooszczędnego budownictwa (możliwy wspólny projekt klastrów energetycznych)

5. Zakończenie

- **Kolejne spotkanie grupy roboczej odbędzie się 6. 9. 2011 w Opolu.**

Zapisała: Bc. Nikola Gelová